

REGULAMENT DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE AL COMISIEI CENTRALE DE ARBITRI

I. Organizarea și funcționarea

Articolul 1. În sensul prezentului regulament abrevierile, termenii și sintagmele de mai jos au următoarele semnificații:

- 1) I.H.F. - Federația Internațională de Handbal
- 2) E.H.F. - Federația Europeană de Handbal
- 3) F.R.H. - Federația Română de Handbal
- 4) Consiliul de Administrație (C.A.) – Organul de conducere și de administrare a patrimoniului F.R.H. care asigură punerea în executare a hotărârilor Adunării Generale, regulile generale privind organizarea și funcționarea acestuia fiind stabilite în Statutul F.R.H.
- 5) Comitetul director (CD) al F.R.H. – Este organul executiv care aduce la îndeplinire hotărârile C.A. și soluționează problemele ce necesită luarea unor decizii imediate între ședințele Consiliului de Administrație, care urmează a fi ratificate de către C.A.;
- 6) C.Arb. - Comisia de Arbitri
- 7) C.C.A. - Comisia Centrală de Arbitri
- 8) C.C.D. - Comisia Centrală de Disciplină
- 9) C.C.O.D. – Comisia Centrală de Observatori și Delegați
- 10) A.J.H / A.M.H – Asociații Județene de Handbal / Asociația de Handbal a Municipiului București – persoane juridice de drept privat, constituite potrivit prevederilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare
  - a) C.J.A. – Comisia Județeană de Arbitri
  - b) C.M.A. – Comisia Municipală de Arbitri
- 11) Oficial – Persoana care reprezintă sau care este delegată să reprezinte F.R.H. sau alta structura afiliată.
- 12) Antrenor – Persoana atestată conform legislației în vigoare care pregătește și conduce procesul instructiv/educativ al echipelor participante în competiții;
- 13) Arbitru și/sau Observator/Delegat/Inspector/Supervizor
  - a) Arbitru – Persoana autorizată și delegată conform regulamentelor și normelor în vigoare, care evaluează calitatea prestației la jocurile de handbal, urmărește respectarea regulilor de joc și aplică sancțiunile în cadrul jocului de handbal ;
  - b) Observator/Delegat/Inspector/Supervizor Inspector – Persoană autorizată și delegată conform regulamentelor și normelor în vigoare, să supravegheze și să controleze organizarea și desfășurarea competițiilor oficiale de handbal;
- 14) Arbitri internaționali / europeni (continentali)
  - a) arbitri IHF - arbitrii care au promovat unul sau mai multe cursuri pentru arbitri organizate de către I.H.F. și care au dreptul să arbitreze jocuri în competițiile organizate de către I.H.F. = arbitri internaționali.
  - b) candidați I.H.F. - arbitrii E.H.F., care îndeplinesc condițiile impuse de către I.H.F. pentru a fi convocați la cursurile organizate de către I.H.F.
  - c) arbitri E.H.F. - arbitrii care au promovat un curs pentru arbitri organizat de către E.H.F. și care au dreptul să arbitreze jocuri în competițiile organizate de către E.H.F. = arbitri europeni (continentali).

- d) candidați E.H.F. - arbitrii care îndeplinesc condițiile impuse de către E.H.F. pentru a fi convocați la cursurile organizate de către E.H.F.
  - e) E.H.F. - Y.R.P. (E.H.F. - programul Arbitru Tânăr European al EHF) - arbitrii care îndeplinesc condițiile impuse de către E.H.F. pentru a fi convocați la unul sau mai multe cursuri organizate de către E.H.F. pentru arbitrii tineri.
- 15) M.T.S. – Ministerul Tineretului și Sportului
  - 16) Regulament/Normă – Orice act cu caracter normativ emis de F.R.H. în aplicarea și completarea dispozițiilor statutare
  - 17) L.P.H. - Liga Profesionistă de Handbal, respectiv structură sportivă constituită prin asocierea cluburilor sportive profesioniste de handbal, subordonată Federației Române de Handbal
  - 18) I.N.M.S. - Institutul National de Medicină Sportivă (inclusiv centrele regionale)
  - 19) Taxa – Suma de bani pe care o achită membrii F.R.H., sportivii, antrenorii, arbitri în schimbul unor servicii prestate sau al anumitor drepturi, în condițiile și la termenele stabilite de regulamentele F.R.H.
  - 20) Cotizație – Sumă de bani pe care trebuie să o achite în fiecare an membrii F.R.H., în condițiile și la termenele stabilite de Statutul și regulamentele F.R.H.
  - 21) Penalitate – Sancțiune pecuniară ce constă în suma de bani pe care cel care săvârșește o abatere disciplinară/o încălcare a prevederilor prezentului statut, a regulamentelor și a normelor F.R.H. este obligat să o plătească în contul F.R.H.

Articolul 2. Comisia de Arbitri (C.Arb.), este constituită din toți arbitrii care au participat și absolvit cursurile de specialitate organizate de către F.R.H., prin Asociațiile Județene de Handbal sau Asociația Municipală de Handbal București.

Are ca sarcină fundamentală asigurarea desfășurării regulamentare a jocurilor de handbal organizate în România, în conformitate cu Regulamentul jocului de handbal elaborat de către I.H.F. precum și cu normele de aplicare ale acestuia în Europa, elaborate de către E.H.F.

Se întrunește anual sau de câte ori este necesar în plen sau pe secțiuni în conformitate cu hotărârile C.C.A., iar membrii acesteia se perfecționează prin studierea lucrărilor de specialitate, participa la cursuri, sesiuni și examene organizate de către F.R.H. prin C.C.A.

Articolul 3. Comisia Centrală de Arbitri (C.C.A) este organul de specialitate al F.R.H. care este constituită din arbitri retrași din activitate, care au arbitrat cel puțin la liga I și alți specialiști din domeniu (observatori, delegați, specialiști IT), cu calități morale incontestabile, care are ca sarcină organizarea, îndrumarea și controlul întregii activități de arbitraj din domeniul handbalului. C.C.A. face parte din departamentul organizatoric al F.R.H. și se subordonează Secretarului General.

Articolul 4. Președintele C.C.A. este propus de către Secretarul General Președintelui F.R.H. Acesta trebuie validat de către Comitetul Director și aprobat de C.A. al F.R.H. Președintele C.C.A. trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- fost arbitru internațional retras din activitatea competițională sau observator internațional
- probitate și demnitate morală
- fără condamnări penale privative de libertate.

Articolul 5. Membrii C.C.A. sunt propuși de către președintele C.C.A., aceștia fiind aprobați de către C.A. al F.R.H. Membrii C.C.A. trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- foști arbitri, cel puțin liga a-II-a, observatori sau delegați
- probitate și demnitate morală
- fără condamnări penale privative de libertate.

Articolul 6. C.C.A. este compusa din Birou Executiv format din 5 - 7 membri, și anume: președinte, vicepreședinte, secretar, membri, și Grupa operativă formată din 2 – 4 membri. Ședințele C.C.A. sunt săptămânale, în principiu Luni orele 9:00 - 14:00, sau cât timp este necesar pentru rezolvarea tuturor problemelor apărute, la sediul F.R.H., sau într-o alta locație comunicată din timp, precum și ori de câte ori este necesar. Pentru situații urgente președintele poate contacta telefonic sau prin alte mijloace electronice membrii C.C.A.

Grupa operativa lucrează de la distanță și participă la ședințele C.C.A. numai când este necesar.

Articolul 7. Responsabilitățile fiecăruia din membrii C.C.A. va fi stabilită de către președinte. Pentru rezolvarea operativă a sarcinilor C.C.A. pot fi înființate, prin membrii săi, următoarele resorturi de activitate:

- Secretar
- Responsabil cu comunicarea pe site-ul F.R.H.
- Tehnico-metodic
- Responsabili cu delegări arbitri

II. ATRIBUȚII C.C.A.

Articolul 8. Comisia Centrală a Arbitrilor are următoarele atribuții:

- 8.1. Organizează și coordonează întreaga activitate a arbitrilor de handbal din România.
- 8.2. Contribuie în mod permanent la ridicarea nivelului teoretic și practic al arbitrilor printr-o îndrumare temeinică și competentă a activității de pregătire teoretică, practică și fizică.
- 8.3. Verifică periodic comisiile de arbitri ale A.J.H. și A.M.H.B.
- 8.4. Asigură elaborarea normelor de organizare și funcționare a cursurilor de arbitri și a materialelor didactice necesare pregătirii teoretice și practice a arbitrilor conform regulamentelor I.H.F., E.H.F. și F.R.H.
- 8.5. Asigură întocmirea programelor de pregătire a arbitrilor și a normelor de testare a acestora (medicală, psihologică, teoretică și fizică).
- 8.6. Asigură întocmirea de norme de clasificare și promovare a arbitrilor în vederea stabilirii loturilor valorice ale acestora.
- 8.7. Organizează cursuri, instruirii, consfătuiri în vederea generalizării experienței pozitive.
- 8.8. asigură organizarea și desfășurarea examenelor anuale precum și a testelor periodice pentru constatarea nivelului pregătirii arbitrilor.
- 8.9. Urmărește aplicarea în practică a regulilor de joc și elaborează instrucțiuni privind interpretarea acestor reguli.

- 8.10. Asigură traducerea oficială a Regulamentului Jocului de Handbal a normelor și circularelor elaborate și transmise de către I.H.F și/sau E.H.F, le transmite A.J.H./C.J.A. și A.M.H./C.M.A. și urmărește aplicarea lor.
- 8.11. Asigură instruirea unitară pe probleme de regulament.
- 8.12. Aprobă înființarea de școli de arbitri de handbal pe lângă A.J.H./A.M.H., emițând instrucțiuni în acest sens.
- 8.13. Aprobă efectuarea de cursuri pentru formarea de arbitri de handbal, la solicitarea A.J.H./A.M.H
- 8.14. Aprobă promovarea arbitrilor de handbal de la o categorie la alta.
- 8.15. Ratifică propunerile C.J.A. privind calificarea și promovarea arbitrilor la categoria a-V-a și a-IV-a;
- 8.16. Înaintează spre aprobare C.A. al F.R.H. lista de arbitri de nivel național;
- 8.17. Înaintează spre aprobare C.A. al F.R.H. lista de arbitri propuși spre a fi incluși pe listele de arbitrii I.H.F., candidați I.H.F., E.H.F., candidați E.H.F., E.H.F. - YRP (programul Arbitru Tânăr European al EHF), IHF / EHF Beach, conform rezultatelor obținute în urma testărilor anuale.
- 8.18. Deleagă arbitri și scorer/cronometror la jocurile oficiale și amicale internaționale desfășurate în România.
- 8.19. Întocmește și tine la zi următoarele documente oficiale de evidență: caiet / dosar procese verbale, evidența arbitrilor în format electronic, evidența delegărilor arbitrilor în format electronic, evidența delegărilor la jocurile internaționale.
- 8.20. Analizează în ședințele săptămânale abaterile de la regulament constatate la jocurile arbitrate, sau transmise de către C.C.O.D. sau Comisia de Analiză video a arbitrajelor și unde este cazul, propune sancționarea arbitrilor în funcție de gravitatea abaterilor comise și transmite spre validare de către C.C.D. deciziile luate, cu aprobarea Secretarului General F.R.H.
- 8.21. Cu aprobarea C.D. al F.R.H. poate lua orice măsuri pentru asigurarea bunului mers al activității comisiei.

III. Atribuțiile Comisiei Județene de Arbitri

Articolul 9. Comisia Județeană de Arbitri (C.J.A.) funcționează în cadrul Asociației Județene de Handbal (A.J.H.) și are următoarele atribuții:

- 9.1. Organizează, îndrumă, supraveghează și răspund de activitatea tuturor arbitrilor din județul / municipiul respectiv;
- 9.2. Îndrumă activitatea comisiilor municipale și orașenești de arbitri (acolo unde este cazul) din județul respectiv;
- 9.3. Se preocupă de formarea de noi cadre/arbitri în județul respectiv;
- 9.4. Organizează activități/cursuri/consfătuiri/seminarii pentru pregătirea permanentă a arbitrilor din zona/județul respectiv;
- 9.5. Prin comisiile de delegări ale C.J.A., deleagă arbitrii la jocurile organizate în competițiile din aria de activitate, scorer/cronometror la jocurile organizate în raza teritorială de activitate din competițiile județene sau naționale;

- 9.6. La solicitarea C.C.A. transmite un raport detaliat asupra jocurilor unde au fost evenimente deosebite;
- 9.7. Propune C.C.A., spre ratificare, promovarea arbitrilor de la o categorie la alta, precum și propuneri de excludere și radiere;
- 9.8. Stabilește, în funcție de amploarea activității pe plan local, numărul de jocuri pe care trebuie să le conducă arbitrii din lotul național pe plan județean;
- 9.9. Nominalizează anual lotul județean de arbitri pe care îl propune spre validare C.C.A.;
- 9.10. Numește comisiile de organizare a cursurilor de arbitri pe plan local și transmite C.C.A. rezultatele examenelor;
- 9.11. Comunică C.C.A., în timp util, modificările în structura și evidența acestora.
- 9.12. Judecă în primă instanță abaterile disciplinare ale arbitrilor și comportările tehnice necorespunzătoare la jocurile din zona de competență;
- 9.13. Întocmește o dată pe an raportul de activitate al C.J.A. pe care îl înaintează conducerii A.J.H. spre informare C.C.A.;
- 9.14. Comunică până la data de 15 iulie a fiecărui an cuplurile de arbitri din cadrul A.J.H.-ului respectiv;
- 9.15. Propune C.C.A. până la data de 15 iulie a fiecărui an lista cu arbitri din lotul național.

IV. Arbitrul de handbal

Articolul 10. Activitatea arbitrilor de handbal are ca scop asigurarea desfășurării jocurilor de handbal organizate de către F.R.H. și A.J.H. / A.M.H., în conformitate cu regulamentul jocului de handbal aprobat și editat de către I.H.F. și în concordanță cu Regulamentul de Organizare și Desfășurare al Competițiilor Naționale de Handbal (R.O.D.C.N.H.) al F.R.H.

- 10.1. Arbitrul de handbal este o persoană oficială care are calificarea și aptitudinile necesare pentru a conduce un joc de handbal. El are obligația de a respecta prevederile regulamentelor menționate la paragraful anterior și a celor pentru fiecare categorie competițională, de a veghea la respectarea acestora de către toți factorii implicați în desfășurarea jocului de handbal la care este delegat.
- 10.2. Arbitrul de handbal poate deveni orice cetățean al României precum și orice cetățean străin, care desfășoară o activitate legală în România, care a absolvit un curs de arbitri de handbal, prezintă garanții morale, are o conduită exemplară în societate și nu a suferit o condamnare privativă de libertate pentru fapte intenționate antisociale indiferent dacă pedeapsa a fost executată sau nu.
- 10.3. Toți arbitrii vor primi (contra cost) un card de arbitru.
- 10.4. Pentru obținerea calității de arbitru național mai trebuie îndeplinite și următoarele condiții:
  - vârsta minima 16 ani;
  - să fie, cel puțin, elevi de liceu;
  - să aibă cunoștințe despre jocul de handbal;
  - să fie ași din punct de vedere medical, prezentând obligatoriu aviz medical;
- 10.5. Arbitrii aparținând altor federații naționale afiliate la I.H.F. sau E.H.F. care se stabilesc temporar pe teritoriul României au dreptul de a conduce jocuri în țara noastră cu recomandarea federației naționale respective, cu aprobarea C.C.A. a C.A. F.R.H.

10.6. Cursurile de arbitri se vor organiza de către C.A. a A.J.H. și C.A. a A.M.H. cu aprobarea C.C.A., în acest sens se va aproba documentația necesară (vezi documente utile).

10.7. Pentru a putea urma cursurile de arbitri de handbal candidații trebuie să se adreseze în scris C.A. a A.J.H sau A.M.H.

- a) vârsta minimă la care o persoană se poate înscrie pentru a frecventa un curs de arbitri este de 14 ani împliniți, la data începerii cursului.
- b) candidații cu vârsta cuprinsă între 14 și 16 ani vor fi înscriși la curs iar după absolvire vor avea calitatea de arbitri JUNIORI și vor putea fi delegați la jocurile de minihandbal, juniori IV, precum și la diferite competiții de juniori, **organizate pe plan local**; După împlinirea vârstei de 16 ani arbitrii juniori vor primi categoria a-V-a.
- c) Candidații care au împlinit deja 16 ani, după absolvire vor dobândi categoria a-V-a.

10.8. Candidații care în timpul cursurilor lipsesc mai mult de 1/3 din ședințele respective vor fi radiați și nu vor avea posibilitatea să mai susțină examenul de absolvire a cursului de arbitri.

10.9. În cadrul cursurilor vor fi predate următoarele materiale:

- Regulamentul jocului de handbal și toate interpretările acestuia emise de I.H.F și/sau I.H.F.;
- Regulamentul de Organizare și Desfășurare al Competițiilor Naționale de Handbal (RODCNH) al F.R.H.;
- Regulamentul de organizare și funcționare a C.C.A.;
- Completarea raportului de joc;
- Noțiuni de tehnica și tactica jocului de handbal;
- Noțiuni de prim ajutor;
- Completări anuale privind regulamentele de desfășurare a competițiilor.

10.10. Comisiile de examinare pentru absolvirea cursului de arbitru se compun, obligatoriu, din:

- membru desemnat de către C.C.A.;
  - lectorul/ii, recunoscut(i) de către C.C.A., al/ai cursului, membru al C.J.A.;
- Cheltuielile pentru transportul, cazarea și masa, a membrului C.C.A., dacă este cazul, vor fi suportate de către C.J.A. respective.

10.11. Examenul va conține două probe: teoretică și fizică

Proba teoretică constă din testare pe bază de chestionar cu 30 de întrebări tip grilă, cu timp de rezolvare 45 de minute.

Pentru a participa la proba fizică. toți candidații vor prezenta în mod obligatoriu, aviz medical de la un medic de medicină sportivă, sau de la medicul de familie cu înscrisul "apt pentru efort fizic". Proba fizică constă în test de alergare Shuttle run.

Modalitatea de calcul a notei finale a examenului:

50% test scris

50% test fizic

Test teoretic (chestionar 30 întrebări):

30 puncte = nota 10

29 puncte = nota 9

28 puncte = nota 8

27 puncte = nota 7

26 puncte = 6 nota
24, 25 puncte = nota 5
23 puncte = respins

Test fizic

Feminin

Nivel sub 7.5 = respins
Nivel 7.5 = nota 5
Nivel între 7.6 – 8.0 = nota 6
Nivel între 8.1 – 8.5 = nota 7
Nivel între 8.5 – 9.0 = nota 8
Nivel între 9.1 – 9.5 = nota 9
Nivel peste 9.5 = nota 10

Masculin

Nivel sub 8.5 = respins
Nivel 8.5 = nota 5
Nivel între 8.6 – 9.0 = nota 6
Nivel între 9.1 – 9.5 = nota 7
Nivel între 9.6 – 10.0 = nota 8
Nivel între 10.1 – 10.5 = nota 9
Nivel peste 10.5 = nota 10

Rezultatul final al examenului va fi consemnat într-un proces verbal semnat de către toți membrii comisiei de examinare. Procesul verbal va fi însoțit de către fișele individuale cu datele personale care să includă; copie după CI, conform cu originalul, certificat de către A.J.H., fotografie color format 3/4 în format digital, avizul medical în original.

La absolvire candidații admiși vor primi, contra cost, cardul de arbitru și ecusonul de arbitru.

10.12. Hotărârile comisiei de examinare nu pot fi atacate.

10.13. C.C.A. poate stabili o sesiune de reexaminare pentru arbitrii care au o problemă medicală la data desfășurării examenului, certificată prin scutire medicală.

10.14. Tuturor absolvenților li se vor înmâna (contra cost) carduri de arbitru cu valabilitatea de 2 ani.

10.15. La începutul fiecărui sezon competițional arbitrii vor prezenta obligatoriu viza medicală cu valabilitatea de 6 luni, care va fi reînnoită pentru următoarele 6 luni. Avizele medicale se vor prezenta obligatoriu înainte de susținerea testelor bianuale organizate de către C.C.A., la nivel național.

V. Clasificarea Arbitrilor

Articolul 11. Arbitrii de handbal sunt clasificați după următoarele categorii:

- categoria arbitri juniori
- categoria a-V-a
- categoria a-IV-a
- categoria a-III-a
- categoria a-II-a
- categoria I

Absolvenții unui curs de arbitri sunt încadrați în categoria a-V-a.

11.1. Toți arbitrii cu vârsta sub 16 ani sunt arbitri JUNIORI și vor putea fi delegați la jocurile de mini handbal, juniori IV, precum și la diferite competiții de juniori, **organizate pe plan local**. După împlinirea vârstei de 16 ani, arbitrii juniori vor primi categoria a-V-a.

- 11.2. Pentru a promova de la categoria a-V-a la categoria a-IV-a este necesară o activitate minim un an și calificative bune și foarte bune. Decizia de clasificare se întocmește de către C.J.A. și este ratificată de către C.C.A.
- 11.3. Pentru a promova de la categoria a-IV-a la categoria a-III-a arbitrul trebuie să aibă 25 de jocuri oficiale conduse, la care a fost delegat de către C.C.A., în competițiile organizate de către F.R.H. Decizia de clasificare se întocmește de către C.J.A. și este ratificată de către C.C.A. La obținerea categoriei a-III-a, arbitrii vor primi, contra cost, ecuson cu o stea.
- 11.4. Pentru a promova de la categoria a-III-a la categoria a-II-a, arbitrul trebuie să arbitreze 25 de jocuri la liga națională organizate de către F.R.H. Decizia de promovare se întocmește de către C.J.A. a A.J.H. și este ratificată de către C.C.A. La obținerea categoriei a-II-a arbitrii vor primi, contra cost, ecuson cu 2 stele.
- 11.5. Pentru promovare de la categoria a-II-a la categoria I arbitrul trebuie să arbitreze 50 de jocuri de liga națională organizate de F.R.H. Decizia de promovare se întocmește de către C.J.A. a A.J.H. și este ratificată de către C.C.A.. La obținerea categoriei I arbitrii vor primi, contra cost, ecuson cu 3 stele.
- 11.6. Pentru menținerea categoriei de clasificare obținută arbitrul trebuie să îndeplinească anual următoarele condiții;
- să participe la ședințele organizate de către C.J.A. de apartenență;
  - să participe, când este convocat, la consfăturile organizate de către C.C.A.;
  - să conducă anual un anumit număr de jocuri pe plan local (oficiale și/sau de pregătire) număr stabilit de către C.J.A. de apartenență;
  - să presteze arbitraje de calitate la jocurile la care a fost delegat de către C.C.A.
- 11.7. Arbitrii care își încetează activitatea la cerere, pot fi reprimiți la aceeași categorie, tot la cerere, după ce în prealabil au promovat un examen (fizic și teoretic). Ratificarea de către C.C.A. a examenului este obligatorie.
- 11.8. Promovarea categoriei de clasificare sa va înscrie de către A.J.H./A.M.H. în evidența C.J.A. de apartenență, pe baza comunicării oficiale de la C.C.A.
- 11.9. În urma examenelor și a calificativelor obținute în ediția precedentă de campionat, arbitrii din lotul național, vor fi clasificați la începutul sezonului competițional după cum urmează:
- Arbitri liga națională lot A
  - Arbitri liga națională lot B
  - Arbitri lot perspectivă
  - Arbitri divizionari
  - Arbitri județeni
- 11.10. Pentru onorarea arbitrilor F.R.H. poate acorda arbitrilor titlul de:
- Arbitru de înaltă performanță (participant la J.O., C.M., C.E. de seniori, finale de C.L.) purtători de ecuson I.H.F., E.H.F.;
  - Arbitru de performanță (ecuson E.H.F., participant la Cupe Europene, comportare remarcabilă pe plan național).

VI. Radierea Arbitrilor

Articolul 12. Arbitrii care au împlinit vârsta de 50 de ani până la 1 August a anului în curs sau au devenit inapți medical nu mai pot activa ca arbitri principali. Ei pot activa în continuare ca arbitri ajutători (scorer-cronometror), observatori, lectori, membri în C.J.A., în C.C.A., alte activități sau comisii.

12.1.C.C.A. poate prelungi dreptul de a mai arbitra peste limita impusă de 50 ani, în funcție de meritele arbitrilor, activitatea în arbitraj și necesarul de arbitri impus de programul competițional, astfel:

- La Divizia A și competiții naționale de juniori, până la vârsta de 55 de ani. Pentru a beneficia de o posibilă prelungire, arbitrul care solicită prelungirea trebuie să trimită, spre avizare, o cerere către C.C.A. Dacă cererea primește avizul favorabil al C.C.A., aceasta trebuie ulterior aprobată și de către C.A. F.R.H. Celelalte criterii rămân valabile: examene bianuale, aviz medical, etc.
- La Liga Națională, încă un sezon după împlinirea vârstei de 50 de ani, dacă arbitrii respectivi au fost incluși minim 5 ani în lotul de Liga Națională. Pentru a beneficia de o posibilă prelungire, arbitrul care solicită prelungirea trebuie să trimită, spre avizare, o cerere către C.C.A. Dacă cererea primește avizul favorabil al C.C.A., aceasta trebuie ulterior aprobată și de către C.A. F.R.H.

12.2.Lipsa nemotivată din activitate pe o perioadă de 2 ani, atrage după sine radierea din corpul arbitrilor de handbal. Calitatea de arbitru, în acest caz, poate fi redobândită numai în baza unui nou curs și a promovării examenului respectiv de la prima categorie de clasificare inferioară celei de la care a fost radiat.

12.3.Radierea unui arbitru se face de către C.C.A. și va intra în vigoare după ce decizia devine publică (comunicarea oficială a acesteia prin site web, scrisoare etc). În acest scop, C.J.A. vor face propuneri bine documentate și justificate. Validarea de radiere se va aduce la cunoștință în același timp C.J.A. și arbitrului în cauză. Arbitrul în cauză are dreptul să conteste propunerea în termen de 14 zile de la data primirii comunicării. În cazul în care C.C.A. nu primește contestația de la arbitrii în cauză în termen de 14 zile de la data comunicării va ratifica radierea și o va comunica oficial celor interesați.

12.4.Arbitrii principali sau secretarii-cronometrori care se fac vinovați de abateri grave, incompatibile cu morala și etica sportivă, vor fi excluși din corpul arbitrilor, fără drept de a reveni. Aceștia nu mai au nici un drept de a activa în structura F.R.H..

VII. Drepturile și Îndatoririle Arbitrilor

Articolul 13. Arbitrii au următoarele **drepturi**:

- a) să participe cu regularitate la ședințe, antrenamente și la celelalte activități organizate de către C.J.A. / A.M.H. de care aparțin;
- b) să fie informat în legătura cu toate modificările de regulament, cu precizările și interpretările date de către I.H.F., E.H.F. și F.R.H., regulilor de joc;
- c) să ridice probleme de regulamente, să-și spună părerea despre activitatea de arbitraj, dar numai în cadru organizat (ședințele organizate de către C.A. a A.J.H./A.M.H.);

- d) să beneficieze de toate materialele de pregătire teoretică (regulamentul jocului de handbal, chestionarul oficial, alte materiale și precizări elaborate de către I.H.F., E.H.F. și F.R.H.);
- e) să folosească bazele sportive stabilite de către C.A. a A.J.H./A.M.H. pentru pregătirea fizică de specialitate;
- f) să aibă acces gratuit la toate jocurile organizate pe teritoriul național de către F.R.H., sau cluburile afiliate, prezentând cardul de arbitru;
- g) să fie delegați să conducă jocuri de handbal, în funcție de gradul de dificultate estimat al jocului coroborat cu experiența, calitățile și abilitățile cuplului de arbitri;
- h) să primească baremul de arbitraj legal, inclusiv la jocurile la care echipa oaspete nu se prezintă;
- i) să fie promovat în toate categoriile de clasificare conform prezentului regulament dacă îndeplinește criteriile impuse;
- j) să fie onorați pentru activitatea depusă prin dobândirea titlurilor de arbitru de înaltă performanță, arbitru de performanță, organizarea de jocuri omagiale de retragere etc.

Articolul 14. Arbitrii au următoarele îndatoriri:

- a) să cunoască și să aplice întocmai regulile jocului de handbal, deciziile I.H.F., E.H.F., R.O.D.C.N.H. al F.R.H., instrucțiunile F.R.H., cu privire la interpretarea acestuia, regulamentele F.R.H. pe categorii competiționale;
- b) să promoveze examenul bianual, pentru a-și menține calitatea de arbitru;
- c) să poarte, obligatoriu, la jocurile pe care le conduce echipamentul stabilit de C.C.A.
- d) să anunțe în scris prin e-mail la adresa comisia.arbitrifrh@gmail.com indisponibilitatea delegării, cu 7 zile înainte de data respectivă;
- e) să completeze raportul de joc corect, clar, detaliat, semnalând orice eveniment neregular și să-l transmită prin poștă în cel mult 24 ore de la terminarea jocului către F.R.H. (conform cerințelor de pe portalul oficial - frh.ro), împreună cu Procesul verbal al jucătorilor eligibili regulilor U21 și U23, și raportul suplimentar, unde este cazul (documente în original)
- f) să fotografieze/scaneze Raportul de joc, Procesul verbal al jucătorilor eligibili regulilor U21 și U23, și raportul suplimentar, unde este cazul și să le păstreze până la încheierea sezonului competițional în curs
- g) să verifice procesul verbal al jucătorilor eligibili regulilor U21 și U23 întocmit de arbitrii ajutători, să îl semneze și să-l trimită în termen de maxim 2 ore de la încheierea jocului la adresa de e-mail a Comisiei Centrale de competiții, precum și prin poștă, în termen de 24 de ore de la încheierea jocului.
- h) Să semneze procesului verbal al jucătorilor eligibili regulilor U21 și U23 (se semnează de către reprezentanții oficiali ai celor două echipe, de către arbitrii, arbitrii ajutători și observator/delegat)
- i) să anunțe C.C.A. despre orice delegare / convocare / invitație // participare la cursuri de pregătire, jocuri și/sau turnee internaționale (indiferent de categorie și de autoritatea care a făcut delegarea / invitația). La revenirea în țară, în maximum 72 de ore, trebuie să întocmească un raport detaliat despre participarea la turneul/jocul internațional
- j) să nu comenteze, în public, arbitrajele colegilor atunci când asistă la jocurile de handbal;

- k) să respecte cu strictețe Regulamentul Disciplinar să nu insulte și/sau să nu jignească colegii arbitri, observatorii, inspectorii sau organele federale.
- l) să efectueze controalele medicale bianuale la INMS sau Centrele de medicină sportivă, cabinetele de medicină sportivă din policlinici sau alte unități medicale.
- m) să nu facă declarații în mass media prin care:
  - să-și exprime părerea sau să comenteze desfășurarea jocurilor de handbal;
  - să facă comentarii sau aprecieri asupra structurilor F.R.H.;
  - să contribuie activ la apărarea prestigiului și autorității arbitrilor de handbal și a forurilor conducătoare a activității handbalistice.
- n) să respingă orice încercare de influențare sau corupere și să informeze imediat C.C.A. și Secretarul General al F.R.H.;
- o) să fie un exemplu de conduită pentru sportivi, antrenori, oficiali și spectatori, evitând orice discuții sau gesturi jignitoare la adresa acestora.

Articolul 15. Organizarea examenelor bianuale

- 15.1 Toți membrii Lotului National de Arbitri trebuie sa susțină 2 (două) examene pe an (vară și iarnă), pentru verificarea și evaluarea pregătirii teoretice și fizice. Aceste examene se susțin pe plan local, câte un membru al CCA deplasându-se într-un centru unde vor fi convocate 2 - 4 CJA,
- 15.2 Examenul bianual este compus din următoarele probe:
  - proba teoretică constă din testare pe bază de chestionar cu 30 de întrebări tip grilă, cu timp de rezolvare 45 de minute
  - proba fizică care constă dintr-o alergare de tip Shuttle Run. Pentru a participa la proba fizică, toți candidații vor prezenta în mod obligatoriu, aviz medical de la un medic de medicină sportivă, sau de la medicul de familie cu înscrisul "apt pentru efort fizic".
- 15.3 Arbitrii din Lot Liga A, Lot Liga B, precum și cei invitați din Lot Perspectivă, vor participa în perioada de vară la Consfătuirea / Seminarul arbitrilor de Liga Națională, și vor susține examenul centralizat. În plus fata de probele menționate la art. 15.2.. vor susține și o proba video:
  - proba video consta din vizionarea a 15 faze de joc pentru care trebuie data imediat decizia (la prima vedere).
- 15.4 Modalitatea de calcul a notei finale a examenului:
  - a) pentru arbitrii care dau examen pe plan local:
    - 50% test scris
    - 50% test fizic
  - b) pentru arbitrii care participa la consfătuire
    - 45% test scris
    - 45% test fizic
    - 10% test video
  - c) Modalitatea de punctare a rezultatelor

Test teoretic (chestionar 30 întrebări):

30 puncte = nota 10

29 puncte = nota 9

28 puncte = nota 8

27 puncte = nota 7
26 puncte = 6 nota
24, 25 puncte = nota 5
23 puncte = respins

Test fizic

Feminin

Nivel sub 7.5 = respins
Nivel 7.5 = nota 5
Nivel între 7.6 – 8.0 = nota 6
Nivel între 8.1 – 8.5 = nota 7
Nivel între 8.5 – 9.0 = nota 8
Nivel între 9.1 – 9.5 = nota 9
Nivel peste 9.5 = nota 10

Masculin

Nivel sub 8.5 = respins
Nivel 8.5 = nota 5
Nivel între 8.6 – 9.0 = nota 6
Nivel între 9.1 – 9.5 = nota 7
Nivel între 9.6 – 10.0 = nota 8
Nivel între 10.1 – 10.5 = nota 9
Nivel peste 10.5 = nota 10

Test video

Sub 10 răspunsuri corecte = respins
10 răspunsuri corecte = nota 5
11 răspunsuri corecte = nota 6
12 răspunsuri corecte = nota 7
13 răspunsuri corecte = nota 8
14 răspunsuri corecte = nota 9
15 răspunsuri corecte = nota 10

Se calculează media ponderată. Rezultatul trebuie să fie mai mare sau egal cu 6. Nu poate fi calculată media finală dacă la unul dintre teste candidatul a fost declarat respins.

Rezultatul final al examenului va fi consemnat într-un proces verbal semnat de către toți membrii comisiei de examinare. Procesul verbal va fi însoțit de către fișele individuale cu datele personale care să includă; copie după CI, conform cu originalul, certificat de către A.J.H., fotografie color format 3/4 în format digital, avizul medical în original.

La absolvire candidații admiși vor primi, contra cost, cardul de arbitru și ecusonul de arbitru.

15.5. Arbitri care participă la Consfătuire/ examen centralizat și care nu au obținut notă de promovare (mai mare de 6) pot primi, la propunerea C.C.A. și cu acordul secretarului General, delegări la Divizia A și juniori, dar nu și la Liga Națională, Cupa României, Super Cupa României.

15.6. C.C.A. poate stabili o sesiune de reexaminare pentru arbitrii care au o problemă medicală la data desfășurării examenului, certificată prin scutire medicală.

15.7. Arbitrii I.H.F., E.H.F., I.H.F./E.H.F Beach Handball, Candidații I.H.F./E.H.F., Arbitrii din programul arbitrilor tânări EHF vor susține întotdeauna examenul teoretic în limba engleză.

VIII. Delegarea Arbitrilor

Articolul 16. C.C.A. și C.A. a A.J.H. / A.M.H. delegă arbitri la jocuri, pe baza programului primit de la organele competente, ținând cont de atribuțiile stabilite de prezentul regulament.

16.1. Lotul național de arbitri este format din:

- Arbitri liga națională lot A
  - Arbitri liga națională lot B
  - Arbitri lot perspectivă
  - Arbitri divizionari
  - Arbitri județeni (inclusiv Arbitri juniori).
- 16.2. Excepție făcând lotul de arbitri județeni, între celelalte loturi prezentate mai sus va exista posibilitatea promovării și retrogradării în urma stabilirii ierarhiei, pe baza următoarelor criterii de evaluare:
- a) rapoarte de apreciere ale delegaților și observatorilor;
  - b) rapoarte de apreciere ale membrilor C.C.A. în urma vizionării jocurilor;
  - c) rapoarte de apreciere ale membrilor C.C.A. în urma vizionării înregistrărilor de jocuri;
  - d) rezultatele testelor anuale;
  - e) analiza în cadrul ședințelor săptămânale ale C.C.A., a tuturor arbitrajelor asupra cărora sunt informații ca nu au fost corespunzătoare.
- 16.3. Delegarea arbitrilor va fi făcută de către comisiile abilitate funcție de lotul valoric din care fac parte și de gradul de dificultate al jocului.
- 16.4. Arbitrii care nu au avizul medical nu vor putea fi delegați la nici un fel de joc.
- 16.5. Delegarea arbitrilor de handbal la jocurile publice amicale se face de către C.J.A. pe raza căreia se desfășoară jocurile. Delegarea arbitrilor la jocurile amicale la care participă și echipe din alte țări (la care organizatorii nu solicită arbitri de la C.C.A.) se va face de către C.J.A. din rândul arbitrilor din lotul național pentru care se va obține în prealabil avizul CCA.
- 16.6. Arbitrii de handbal au dreptul de a conduce jocuri oficiale sau amicale publice numai dacă sunt delegați de organul competent.
- 16.7. Arbitrii nu pot schimba între ei delegările fără acordul autorității care i-a delegat.
- 16.8. Nici un arbitru nu va fi delegat să conducă jocurile echipei sau clubului sportiv din care face parte. În acest sens fiecare arbitru va anunța scris dacă este implicat în activitatea unei asociații sau a unui club sportiv. Anunțul se va face de către A.J.H./A.M.H., la începutul fiecărui an competițional și după caz ori de câte ori intervine o modificare în acest sens. În cazul în care un arbitru renunță a mai fi membru al asociației el nu va avea dreptul de a conduce jocuri oficiale ale acestuia timp de 2 ani de la data anunțării în scris asupra modificărilor survenite. Același lucru este valabil și în cazul rudelor sau afinilor până la gradul doi între arbitri, conducători, manageri de cluburi etc.
- 16.9. Nici un arbitru nu își poate exprima preferința pentru un anumit joc sau teren. De asemenea nu poate solicita categoria competițională la care să fie delegat.
- 16.10. Arbitrii sunt obligați să facă deplasarea astfel încât să sosească, cu minimum 1 oră înainte de ora oficială de începere a jocului, în localitatea în care are loc jocul la care sunt delegați.
- 16.11. În timpul deplasării la jocurile la care sunt delegați, precum și în localitatea în care acestea se desfășoară arbitrii au datoria să aibă o comportare demnă, civilizată, să respecte regulile de conviețuire cetățenească, asumându-și totodată întreaga responsabilitate față de posibilele evenimente rutiere, medicale sau de alta natură.

- 16.12. Jocurile oficiale și amicale vor fi conduse de arbitri calificați recunoscuți de către F.R.H. și delegați de către organismele competente. Un joc de handbal va fi condus de:
- 2 arbitri principali
  - 2 arbitri ajutători: scorer/cronometror
  - 1 delegat tehnic/observator acolo unde se impune, conform regulamentelor F.R.H.
- F.R.H. are dreptul ca la anumite competiții sau jocuri să stabilească alte criterii / soluții funcție de importanța jocului.
- 16.13. Echipele nu pot solicita ca anumiți arbitri să fie delegați la jocurile lor și nici nu au dreptul sa recuze arbitrii delegați.
- 16.14. Delegarea arbitrilor principali la jocurile din campionatele naționale va fi comunicată acestora în principiu cu cel puțin 5 zile înainte datei de desfășurare a jocului pe site-ul oficial al F.R.H.
- Delegările la jocurile ce se dispută în sistem turneu precum și în unele cazuri de forță majoră fac excepție de la aceasta regulă.
- Delegarea arbitrilor la jocurile din campionatele locale precum și la jocurile amicale va fi comunicată acestora, in principiu, cu 3 zile înainte de desfășurarea jocului.
- 16.15. Niciun arbitru de handbal din evidența F.R.H. nu are dreptul să arbitreze jocuri de handbal în alte țări fără aprobarea scrisă a C.C.A. Fac excepție de la aceasta prevedere turneele amicale internaționale de vară, organizate pe mai multe categorii de vârstă, la care arbitrii se înscriu direct. După acceptarea lor de către organizator, arbitrii au obligația de a informa C.C.A. despre locul și perioada turneului la care vor arbitra.
- 16.16. În cazul neprezentării unuia sau ambilor arbitri delegați la un joc oficial se va proceda astfel:
- în cazul neprezentării unui arbitru delegat, jocul se va desfășura obligatoriu sub conducerea celuiilalt, echipa care va refuza acest lucru va pierde jocul cu 10-0;
  - în cazul neprezentării ambilor arbitri se va apela prin acord scris al celor 2 reprezentanți de echipe în ordine la:
    - arbitri ajutători locali
    - oficiali, antrenori de handbal
    - sportivi divizionari aflați la locul de desfășurare al jocului
- În cazurile prevăzute la Art 16.16. b) se va încheia un Proces verbal semnat de reprezentanții celor 2 echipe.
- 16.17. În cazul în care una dintre echipe nu este de acord se va anunța imediat telefonic F.R.H., jocul se va desfășura a doua zi cu arbitri delegați de către F.R.H.. Cheltuielile ocazionate de reprogramarea jocului vor fi suportate de către echipa care nu a fost de acord cu respectarea Art. 16.16.
- 16.18. Când este posibil și mai ales la turnee se recomandă delegarea unui cuplu de rezervă la fiecare joc. În cazul in care unul dintre arbitrii delegate inițial devine indisponibil pe parcursul jocului cuplul de rezervă va prelua conducerea acestuia în continuare. La turneele finale de juniori sunt interzise cupluri ad-hoc datorate indisponibilității de a arbitra a unuia dintre arbitrii ce fac parte dintr-un cuplu delegat.

IX. Echipamentul Arbitrilor

Articolul 17. Pentru arbitrul de handbal este necesar următorul echipament;

- tricou (bluza) / sort
- pantof de sport
- ciorap lung (până sub genunchi) / scurt (trei sferturi)
- ecuson de arbitru (se interzice printarea logo-ului direct pe tricou)
- ecuson cu / sau logo-uri sponsori/parteneri F.R.H., L.P.H., A.J.H. / A.M.H.

17.1. Arbitrii vor folosi tricouri/bluze care să aibă culori distincte față de echipamentele celor două echipe participante la joc.

17.2. Este interzis ca arbitrii să poarte pe echipamentul propriu alte reclame sau inscripții în afara celor aprobate de către C.C.A. (cu excepția marca/logo producătorului de echipament, atunci când acestea apar pe echipament).

17.3. Arbitrii care se deplasează pentru conducerea de jocuri la care au fost delegați, pentru a participa la cursuri sau simpozioane, atât în țară cât și peste hotare, trebuie să aibă o ținută decentă și o comportare civilizată.

X. Arbitrii I.H.F. / E.H.F.

Articolul 18.

18.1. Conform regulamentelor I.H.F. arbitri internaționali, de sală sau Beach handbal, sunt arbitri care au absolvit un curs I.H.F. Titlul de arbitru I.H.F. se acordă de către I.H.F. împreună cu ecusonul de Arbitru I.H.F și dă dreptul arbitrilor respectivi să arbitreze la Jocurile Olimpice, Campionate Mondiale și alte competiții organizate sub egida I.H.F.

18.2. Conform prevederilor E.H.F. arbitri europeni sunt:

- arbitri europeni (continentali) sunt arbitrii care au absolvit un curs E.H.F. și au primit ecuson de arbitru E.H.F.;
- „arbitri tineri E.H.F.” sunt arbitrii înscriși în Programul Arbitrul Tânăr European (E.H.F. – YR) și pot fi cu ecuson de arbitru tânăr E.H.F., sau fără ecuson de arbitru tânăr E.H.F.

Titlul de arbitru E.H.F. se acordă de către E.H.F. împreună cu ecusonul de Arbitru E.H.F si da dreptul arbitrilor respectivi sa arbitreze la Campionate Europene, in Cupele Europene si alte competiții organizate de către/sau cu sprijinul E.H.F.

Arbitrii înscriși in Programul Arbitrul Tânăr European (E.H.F. – YR) sunt convocați de E.H.F. la competiții de juniori, tineret și dintre tarile emergente pentru handbal, organizate sub egida EHF, pentru dezvoltare profesională.

18.3. Arbitrii care au calitatea de arbitri internaționali și/sau europeni (continentali), au dreptul să fie repropuși I.H.F. și E.H.F. în fiecare an, până la împlinirea vârstei de 50 ani. Repropunerea sau nepropunerea justificată, se va face în baza analizei, efectuată de către C.C.A., pentru anul competițional trecut.

18.4. Arbitrii I.H.F., E.H.F., candidați I.H.F. sau E.H.F. care sunt propuși de către C.C.A. trebuie aprobați anual de către C.A. al F.R.H.

18.5. Arbitrii E.H.F., I.H.F., candidați E.H.F. sau I.H.F., își pierd aceasta calitate în cazul în care indiferent de considerent (personal, medical, disciplinar) nu sunt propuși 2 ani consecutiv pentru acesta listă, sau dacă I.H.F. și/sau E.H.F. renunță la arbitrii respectivi.

18.6. Pentru a fi propuși în Programul Arbitrul Tânăr E.H.F., pe lista de arbitri Candidați E.H.F. sau I.H.F., arbitrii trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- a) să fie sănătos din punct de vedere medical (viza medicală de la un centru de medicina sportivă);
- b) să fie component al lotului de arbitri de ligă;
- c) valoarea prestațiilor sale pe plan național să fie bună și foarte bună conform rapoartelor de observare și analiza membrilor CCA;
- d) să promoveze examenul-concurs anual de preselecție, organizat de către C.C.A., care va cuprinde:
  - proba teoretică din regulamentul de joc și din reglementările E.H.F. / I.H.F.;
  - teste fizice conform cerințelor E.H.F. / I.H.F.;
  - teste medicale la I.N.M.S., clinicile sportive teritoriale, sau la un medic cu specializarea medicină sportivă;
  - teste de verificare pentru limba Engleză (scris, vorbit, citit, nivel **BINE**);
  - teste de cunoaștere a altor limbi străine (germană, franceză, etc.)
- e) să aibă minimum studii medii finalizate cu diploma de bacalaureat.

În plus arbitrii înscriși:

- în programul Arbitrul Tânăr European (E.H.F. – YR) trebuie să aibă vârsta impusă de EHF. Cuplurile acceptate în programul Arbitrul Tânăr European (E.H.F.- YRP) pot fi menținute în acest program, cu acordul E.H.F., până la vârsta de 26 de ani. La înscrierea în programul Arbitrul Tânăr European (E.H.F. – YR) acești arbitri sunt exceptați de la condiția impusă de lit. b); Un cuplu de arbitri care nu promovează de 2 (două) ori la un curs E.H.F pentru arbitri tineri - testul teoretic, este exclus din program.
- Arbitrii se pot înscrie pe lista de arbitri candidați E.H.F. și I.H.F. respectând cerințele de vârstă impuse de E.H.F./I.H.F.

18.7. Pentru a promova în lotul de arbitri E.H.F. un arbitru candidat E.H.F. trebuie să promoveze un curs organizat de către E.H.F. Arbitrii candidați care nu au absolvit cursul organizat de către E.H.F., nu mai pot fi propuși anul următor ca arbitrii candidați.

18.8. C.C.A. organizează anual un examen pe care trebuie să-l promoveze toți arbitrii care reprezintă România în competițiile internaționale (arbitri I.H.F., E.H.F. arbitri Beach handbal, candidați I.H.F., candidați E.H.F., arbitrii înscriși în proiectul Arbitrul Tânăr European - E.H.F.- YRP) examen ce va cuprinde:

- a) proba teoretică din regulamentul de joc și din reglementările E.H.F. / I.H.F.;
- b) teste fizice conform cerințelor E.H.F. / I.H.F.;
- c) teste medicale la I.N.M.S. sau clinicile sportive teritoriale, sau la un medic cu specializarea medicină sportivă;
- d) teste de verificare Engleză (necesar scris vorbit citit nivel BINE);
- e) teste de cunoașterea altor limbi străine (germană, franceză, italiană, spaniolă etc.)

18.9. Arbitri I.H.F., E.H.F., respectiv cei din programul E.H.F.- YRP (Arbitru Tânăr European) pot arbitra cu ecusoanele respective în campionatele naționale ale F.R.H..

18.10. Arbitri I.H.F. Beach, respectiv E.H.F. Beach pot arbitra cu ecusoanele respective numai în campionatele naționale de handbal beach (handbal pe plajă) ale F.R.H..

XI. Sancțiuni aplicabile arbitrilor

Articolul 19. Abaterile săvârșite de către arbitri vor fi sancționate în raport cu gravitatea lor:

- Avertisment
- Suspendare pe timp limitat sau pentru un număr de etape;
- Retrogradare
- Excluderea din loturile naționale
- Excluderea din activitate

19.1. Avertismentul reprezintă atenționarea verbală sau scrisă a arbitrului asupra faptelor săvârșite și a consecințelor în caz de repetare.

19.2. Suspendarea constă în interzicerea activității de arbitru pe o perioadă cuprinsă între 1-6 etape. Pe perioada suspendării, arbitrului i se retrage dreptul de a arbitra la toate categoriile competiționale și de a fi delegat ca scorer/cronometror, crainic, manipulator tabelă, scorer online, până în momentul scurgerii etapelor la categoria competițională la care a fost suspendat.

Notă: Dacă un cuplu de arbitri a fost suspendat la Liga Națională-masculin, se vor lua în considerare doar etapele scurse la această categorie competițională (cu suspendarea tuturor drepturilor amintite la 19.2), nu și etapele programate la Liga Națională – feminin.

19.3. Retrogradarea constă în trecerea arbitrului pe timp limitat sau nelimitat dintr-o treaptă ierarhic superioară într-una inferioară.

19.4. Excluderea definitivă din activitate constă în interzicerea definitivă a persoanei respectivă de a mai activa ca arbitru de handbal în orice eveniment ce are legătură cu activitatea handbalistică organizat de către F.R.H./A.J.H./A.M.H..

19.5. Arbitrii de handbal au dreptul de a conduce jocuri oficiale sau amicale publice numai dacă sunt delegați oficial de organul competent și nu pot schimba delegările între ei fără acordul celor care i-au delegat.

Articolul 20. Abaterile săvârșite de către arbitri, pe terenul de joc sau în afara lui, înainte de începerea partidei sau după terminarea acestuia se sancționează astfel:

1. Avertisment pentru:

- a) nerespectarea fără motive temeinice a orei de începere a jocului sau a pauzei dintre reprize;
- b) întocmirea cu date greșite sau incomplete a raportului de joc atunci când fapta nu a produs consecințe

2. Suspendarea pentru minimum 1 (una) etapă pentru:

- a) neanunțarea indisponibilității, în maxim 24 de ore de la anunțarea delegării, spre a se putea lua măsuri de înlocuire. Se exceptează cazurile de forță majoră;
- b) atitudine necorespunzătoare față de persoanele oficiale;
- c) neverificarea înainte de începerea partidei a dreptului de joc, a stării terenului și a instalațiilor acestuia, în conformitate cu prevederile regulamentare, atunci când se aduc

- prejudicii de orice natura buneii desfășurării a meciului sau echipelor participante;
- d) tăinuirea întârzierii celuilalt arbitru/celoralți arbitri, delegat(i) la joc, fără ca jocul să fi început;
  - e) conducerea de jocuri internaționale amicale, în țară sau străinătate fără aprobarea F.R.H.;
  - f) nedepunerea la F.R.H., de către arbitrii români, delegați de către I.H.F. sau E.H.F. la jocurile oficiale sau amicale, a raportului scris referitor la jocul la care au participat, în termen de 48 de ore de la revenirea în țară. Este considerată abatere în sensul prezentului text și depunerea unui raport scris ce nu conține calificativul primit de la observatorul meciului sau echivalentul acestei persoane la competiția respectivă;
  - g) neparticiparea la cursurile teoretice și practice organizate de federație, în afara situațiilor motivate și acceptate ca atare.

3. Suspendarea pentru minim 2 (două) etape pentru:

- a) neanunțarea indisponibilității, cu minimum 7 (șapte) zile înainte de data ședinței C.C.A. la care se fac nominalizările pentru etapa/etapele următoare. Se exceptează cazurile de forță majoră;
- b) prezentarea cu întârziere la teren după ora menționată în raportul de joc sau comunicată oficial de F.R.H., fără ca jocul să fi început cu un alt cuplu de arbitri;
- c) prezentarea pe teren cu echipamentul neîngrijit sau neregulamentar pentru conducerea unei partide oficiale;
- d) Neverificarea concordantei între raportul de joc scris și procesul verbal al jucătorilor eligibili regulilor U21 și U23 în ceea ce privește numărul de minute contabilizate pentru jucătorii în cauză, în lipsa unui observator delegat;
- e) nesemnarea procesului verbal privind jucătorii eligibili regulilor U21 și U23;
- f) nerespectarea cerinței de a fi prezenți la semnarea de către reprezentanții oficiali ai celor două echipe, arbitrii ajutători și observator, a procesului verbal privind jucătorii eligibili regulii U21 și U23.
- g) întocmirea greșită sau incompletă a raportului de joc atunci când omisiunea sau greșeala a produs urmări, fie pentru jucători sau echipe, fie că, din cauza lipsei mențiunilor sau datelor incomplete, comisiile F.R.H. nu au putut lua deciziile convenite
- h) neîntocmirea sau întocmirea greșită a raportului suplimentar (fără menționarea tuturor datelor de identificare a celor implicați, fără descrierea exactă și detaliată a evenimentelor, fără indicarea tuturor martorilor etc.), atunci când se impune formularea acestuia.
- i) Neaducerea la cunoștința celor în cauză (club, oficial, sportiv) că s-a întocmit raport suplimentar, se sancționează cu suspendare 2 etape.

4. Suspendarea pentru minim 3 (trei) etape pentru:

- a) arbitrarea unui joc la care nu a fost delegat. Se exceptează cazurile de forță majoră;
- b) refuzul de a conduce o partidă la care a fost delegat, fără a putea dovedi motive temeinice
- c) atitudine necorespunzătoare față de organele competente de conducere (neprezentarea în mod nejustificat la convocarea în fata conducerii F.R. Handbal sau a comisiilor acestora, relatări necorespunzătoare realității, ascunderea adevărului sau alte fapte);
- d) injurii aduse colegului de cuplu sau arbitrilor scorer/cronometror înainte, în timpul sau după terminarea partidei;
- e) injurii sau bruscarea unui jucător sau a unor persoane oficiale din conducerea celor două echipe;

- f) schimbarea delegărilor cu alt/alți arbitri fără a avea acceptul organului care l-a (i- a) delegat;
- g) intervenții în mass-media, referitoare la meciurile arbitrate de către acesta sau de către colegi.
- h) arbitrarea unui joc la care nu a fost delegat. Se exceptează cazurile de forță majoră;
- i) nepredarea raportului de joc și/sau a raportului suplimentar, la organele competente, în termenul stabilit de regulament

5. Suspendarea pentru minimum 6 (șase) etape pentru:

- a) neprezentarea la conducerea partidei, iar jocul nu s-a putut desfășura sau s-a desfășurat și a fost arbitrat de către persoane ce nu dețin calitatea de arbitru de handbal;
- b) lovirea unui arbitru;
- c) lovirea unui jucător sau a unor persoane oficiale din conducerea echipelor participante la joc;
- d) arbitrul care se dovedește că a introdus în mod intenționat date nereale în raportul de joc;
- e) arbitrul care se dovedește că a omis în mod intenționat să introducă date reale în raportul de joc;
- f) calomnierea sub orice formă a arbitrilor a activității comisiilor și organelor de conducere a F.R.H.
- g) intervenții în mass-media, referitoare la meciurile arbitrate de către acesta sau de colegi, atunci când la jocurile respective au avut loc evenimente deosebite care sunt în curs de soluționare de către comisiile federale.

Articolul 21. Abateri săvârșite în timpul desfășurării și conducerii unui joc sunt sancționate astfel:

21.1. Abaterile săvârșite în timpul desfășurării și conducerii partidei se sancționează astfel:

- 1. Avertisment** pentru arbitraj mediocru cu anumite greșeli evidente dar care nu pun sub semnul întrebării desfășurarea și rezultatul jocului.
- 2. Suspendare pentru minimum 1 (una) etapă pentru:**
  - a) arbitrul care a dat dovadă de necunoașterea sau greșita aplicare a regulilor de joc, care influențează în mod negativ desfășurarea jocului, dar nu influențează câștigătoarea jocului;
  - b) proferarea de injurii sau gesturi necuviincioase la adresa publicului, jucătorilor sau antrenorilor, precum și la adresa arbitrilor scorer/cronometror;
  - c) arbitrul scorer/cronometror care prin semnalizările sau intervențiile sale eronate încearcă să inducă în eroare arbitri principali;
  - d) arbitrul scorer/cronometror care a părăsit postul sau fără încuviințarea arbitrilor, indiferent dacă revine sau nu;
- 3. Suspendarea pentru minimum 3 (trei) etape pentru:**
  - a) arbitrul care prin necunoașterea sau greșita aplicare a regulilor de joc și a celorlalte regulamente influențează în mod direct rezultatul final al jocului;
  - b) arbitru scorer/cronometror, care se dovedește că în mod intenționat prin semnalizările sau intervențiile sale eronate, induce în eroare arbitrii principali.
- 4. Suspendarea pentru minimum 6 (șase) etape pentru:**

- a) arbitrul care nu conduce un joc pana la sfârșit, fără a putea dovedi motive temeinice;
- b) arbitrul care se dovedește că în mod intenționat favorizează una dintre echipe și influențează în mod direct rezultatul final al jocului;
- c) arbitrul scorer/cronometror, care se dovedește că prin semnalizările sale favorizează, în mod intenționat, una dintre echipe.

Articolul 22. Retrogradarea. Comisia Centrala a Arbitrilor (Comisiile Județene de Arbitri – în cazul arbitrilor din lotul județean) poate hotărî retrogradarea arbitrilor și în alte cazuri decât cele menționate în regulamentele F.R.H..

Articolul 23. Excluderea.

22.1. Arbitrii vor fi excluși din activitatea de arbitraj pentru:

- a) Solicitarea sau acceptarea de avantaje materiale, peste drepturile oficiale, de la echipele arbitrate sau de la alte persoane interesate;
- b) Modificarea documentului justificativ de plată în vederea încasării în mod intenționat a unui barem mai mare, necuvenit legal
- c) Inițierea, participarea și instigarea (dovedite) la acțiuni care pot știrbi prestigiul organelor de conducere ale F.R.H. și comisiilor sale;
- d) Demisia din rândul arbitrilor, pe motiv ca a fost sancționat disciplinar;
- e) Inițierea/participarea la acte huliganice sau provocare de scandaluri repetate;
- f) Arbitrul care a suferit o condamnare penală privativă de libertate, pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

XII. Dispoziții finale

Articolul 24. La jocurile oficiale arbitrii nu vor face uz comun de vestiare cu jucătorii, fiind obligați să folosească un vestiar special destinat lor. Înainte de joc, în pauză și după joc arbitrii vor evita orice discuții, interzicând accesul în vestiar al persoanelor oficiale ale celor două echipe. Observatorul jocului sau delegatul turneului sunt singurele persoane care au acces în vestiarul arbitrilor în pauza jocului și numai dacă trebuie făcute observații urgente față de arbitrajul prestat.

24.1. Legitimațiile jucătorilor și oficialilor vor fi aduse la masa oficială, evitându-se intrarea persoanelor neautorizate în vestiarul arbitrilor.

24.2. Legitimațiile jucătorilor și oficialilor celor 2 echipe vor fi verificate înainte de joc la ședința tehnică, pentru jocurile de Liga Națională și în vestiarul arbitrilor pentru celelalte jocuri. Numai legitimațiile conforme cu regulamentul (cu viza anuală și medicală valabile) a jucătorilor prezenți la teren, vor fi înmânate scorerului, pentru a completa "raportul de joc".

24.3. Sunt interzise arbitrilor orice discuții explicații sau aprecieri cu privire la joc comportarea echipelor, a șanselor acestora, fata de orice persoană. La pauză, dar de preferat la sfârșitul jocurilor, arbitrii au datoria de a da explicații, daca le sunt cerute, de către delegat, observator sau organele federale cu privire la deciziile luate în timpul jocului. Aceste explicații se vor da numai în cabina/vestiarul ce le este rezervat, chiar și atunci când aceste explicații le sunt cerute în incinta în care se desfășoară jocul.

24.4. Toate problemele în legătură cu arbitrii vor fi soluționate în primă instanță de care C.C.A. a F.R.H..

24.5. Situațiile referitoare la arbitri, neprevăzute în prezentul regulament vor fi soluționate, în primă instanță, de către C.C.A. și propuse spre ratificare Comitetului Director.

Articolul 25. Prezentul regulament a fost aprobat de care C.A. al F.R.H în data de 30.07.2020 și intră în vigoare în data de 31.07.2020